

Bekämpning av blygrå rapsvivel i höstraps

L13-810

2017 lades en ny serie ut för bekämpning av blygrå rapsvivel och skidgallmyggor. 2015 och 2016 drabbades många odlare i Skåne av stora skador orsakade av skidgallmyggor. Riktigt varför dessa angriper rapsen just nu vet vi fortfarande inte. Det kan vara en konsekvens av en ökad höstrapsodling. De senaste fem åren har höstrapsarealen i Skåne legat kring 45 000 hektar. Kring 2010 låg arealen på knappa 40 000 hektar. Det är en ökning med blott 12–13 procent, men en större andel rapsfält har de facto fått avståndet förkortat till fjolårets raps. Det gynnar angrepp eftersom skidgallmyggan är en dålig flygare och bara klarar kortare avstånd med bra flygväder.

En annan orsak som nu diskuteras är vilka konsekvenser neonikotinoidförbudet egentligen har fått. Det är kanske inte just neonikotinoidförbudet som är problemet utan mer en konsekvens av att insektsbetning nu saknas på oljeväxtutsädet. Det är en situation vi inte har haft i modern tid. Kanske är det så att en ny balans mellan insektsarter håller på att inställa sig.

Blygrå rapsvivel dök under blomning i vissa fält och under några vindstilla dagar i maj kunde svärmande skidgallmyggor faktiskt observeras i några sydligt belägna rapsfält. I de fyra försöken, tre placerade i Skåne och ett i Östergötland blev det inget extremt tryck av vivlar. I Skåne noterades 1,5-3,2 vivlar per planta omkring den 9-12 maj/DC 61 men 0 vivlar 5 maj/DC >60 och 0 vivlar 1-2 juni/DC 67. I Östergötland fanns svaga angrepp av vivlar men mer långvarig förekomst med 0,3-0,5 vivlar/planta genom hela behandlingsfönstret.

Skadorna av skidgallmygga blev begränsade i försöken. Skador graderades vid två tillfällen. 14 dagar efter sista behandling noterades mellan 8,4-10,3 % angripna skidor i obehandlat i Skåne och 3,3 % angripna skidor i obehandlat i Östergötland. I DC 80 hade antalet skadade skidor ökat och jämnats ut något mot obehandlat.

Resultat

Trots begränsade effekter på skidgallmyggans skador på skidorna noterades skördehöjningar i alla fyra försöken. Som mest på upp till omkring 400 kilo per hektar. Framförallt var det de lite senare behandlingarna i DC 67 som tenderade att ha lite bättre effekt, samtidigt som det var avgörande att insekterna fanns på plats i grödan. Tidig behandling i DC 61 före vivlarnas ankomst har gett sämst merskörd. Likt 2016 tenderar därför effekten att bli bättre när insekterna finns i fältet än förebyggande behandlingar. Ingen påverkan på oljehalt och tusenkornvikt har noterats.

Dubbelbehandlingar DC 57-61 & DC 67 har gett 173 kg högre skörd än enkelbehandling i DC 61.

En tidig behandling med Mospilan i DC 57 har inte gett någon effekt. Däremot verkar Avaunt i DC 57 haft bra långtidseffekt vilket syns på skörden men också med mindre andel angripna skidor.

I försöket har noterats signifikanta merskördar för behandlingar med Fastac, samt kombinationerna Avaunt & Biscaya och Mavrik & Mospilan.

Tabell 1. L13-810-2017. Seriesammanställning, 4 försök

				Skador 14d e sista beh	Skörd kg/ha 9 %	Merskörd kg/ha 9 %
1	Obehandlat			8 a	4007 b	
2	0,3 l Fastac 50	Region/VSC	DC 67	4,4 b	4420 a	412
3	0,2 l Mavrik 2F	ADAMA	DC 67	3,8 b	4233 ab	226
4	0,15 kg Mospilan SG	NA	DC 67	3,7 b	4284 ab	276
5	0,17 g Avaunt & 0,3 l Biscaya OD 240	DuPont	DC 57 & DC 67	2,9 b	4418 a	411
6	0,15 kg Mospilan SG & 0,2 l Mavrik 2F	ADAMA & NA	DC 57 & DC 67	4,2 b	4198 ab	191
7	0,2 l Mavrik 2F & 0,15 kg Mospilan SG	ADAMA & NA	DC 61 & DC 67	3,2 b	4421 a	413
8	0,2 l Mavrik 2F	SFO	DC 61	4,8 b	4172 ab	165
				5	5	
			CV	30,07	3,4	